

Měsíčník informací ze života našeho domova.

Kukátko

Leden 2023

Motto:

„Tvůj čas je omezen. Proto ho neztrácej tím, že budeš žít život někoho jiného.“

Steve Jobs

Tradice svátku Tří králů

Svátkem Tří králů vrcholí dvanáctidenní vánoční období. Původně se 6. ledna slavil podle evangelia svátek Zjevení Páně (tzv. Epifanie), svátek Tří králů se k němu přičlenil až ve středověku.

Svátkem Tří králů končí vánoční období, uzavírá se oslava narození Krista a církve zahajuje přípravy na Velikonoce.

Svátek Tří králů je spjat s legendou o mudrcích, kteří se přišli do Betléma poklonit novorozenému Ježíšovi. Evangelium podle Matouše popisuje, jak v den narození Ježíše Krista přišli od východu mágové, aby dítěti vzdali hold a předali mu dary. Cestu jim ukázala jasná hvězda.

Jména Tří králů

„Nikde není uvedeno, jak mudrcové, kteří přišli za Ježíškem, vypadali, ani jak se jmenovali, ani kolik jich bylo. Během staletí se mluvilo o dvou až dvanácti mudrcích, až pozdější tradice se ustálila na třech – podle toho, že Matouš ve svém textu píše o třech darech. Ve 12. století se začala užívat jména Kašpar, Baltazar a Melichar, která uvádí ve svém spisu kancléř pařížského vysokého učení Petr Comestor. Od 14. století se na obrazech objevoval jeden z králů s tmavou pletí, zpočátku ho označovali jako Kašpara, později Baltazara,“ říká PhDr. Alena Vondrušková v knize Český lidový a církevní rok.

Tři králové přinesli Ježíškovi tři dary

Melichar údajně daroval Ježíškovi zlato, které patří k symbolům bohatství a moci. Baltazar přivezl do Betléma kadidlo, které se užívá při duchovních obřadech dodnes. Kašpar donesl Ježíši myrhu, jejíž výrazné aroma pomáhalo překrývat zápach při pohřbech a byla základní složkou při balzamování těl. Nutno podotknout, že tehdy byla hodnota myrhy a kadidla zhruba stejně vysoká jako zlata. Zlato, kadidlo a myrha tedy patřily ve své době k tomu nejceněnějšímu na světě.

Bůh žehnej tomuto domu

Ve střední Evropě je se svátkem Tří králů asi nejvíc zažité žehnání domů a chlévů, při němž se na dveře svěcenou křídou píše písmena K + M + B +. Nejsou to ale počáteční písmena jmen Kašpar, Melichar

a Baltazar, jak se lidově traduje, ale zkratka latinského *Christus mansionem benedicat* – Bůh žehnej tomuto domu. Tři křížky za písmeny nejsou znaménky plus, ale symbolizují Nejsvětější Trojici – Otce, Syna a Ducha svatého. Tříkrálové křížky jako formule požehnání měly moc ochránit hospodářství proti zlým kouzlům, neštěstím a pohromám.

My tři králové jdeme k vám...

Když koledníci na Tři krále vešli do domu, zpívali:

My tři králové jdeme k vám, štěstí, zdraví vinšujem vám.

Štěstí, zdraví, dlouhá léta, my jsme k vám přišli z daleka.

Z daleka je cesta naše, do Betléma mysl naše.

Co ty, černej, stojíš vzadu, vystrkuješ na nás bradu.

A já černej vystupuju a Nový rok vám vinšuju.

A my taky vystupujem a Nový rok vám vinšujem.

Tradice a zvyky na Tři krále

Předvečer Tří králů, někdy nazývaný Svátek světél nebo Svatvečer svíček, byl na venkově oblíbeným časem věštění budoucnosti. Většinou se provozovaly magické praktiky hodně podobné vánočním.

Tříkrálová koupel pro zdraví

Pevné zdraví si můžete na Tři krále zajistit tak, že se nazí ponoříte do řeky nebo potoka. Kdo nenajde na koupání odvalu, měl by nalačno vypít sklenku svěcené vody z kostela. Ráno na Tři krále se někde ženy a dívky omývaly sněhem, aby měly zdravou plet'.

Mince v pečivu

V dřívějších časech se peklo kulaté kynuté pečivo podobné velikonočnímu mazanci, do kterého hospodyně zapekla minci. Ten, kdo ji našel, stal se králem, který mohl kropit dům a zahradu svěcenou vodou a psát písmena s křížky na dveře obydlí a chlévů.

Proměna vody ve víno

Kdysi lidé věřili, že v tříkrálový večer se voda ve studních proměňuje ve víno, tak jak to udělal Kristus na svatební hostině v galilejském městě Kána.

Lodičky na vodě

Nejčastěji se pouštěly svíčky v ořechových skořápkách po vodě v nádobě. Budoucnost se věští podle toho, jak dlouho komu svíčka hoří a jak daleko se od okraje dostane lodička do středu. Když sama vyhoří, čeká vás život dlouhý a šťastný. Pustí-li se daleko od kraje nádoby, vydáte se do světa, drží-li se u kraje, zůstanete sedět doma. Pokud se lodička převrátí či plamínek zhasne, může vás potkat nemoc,

když přepluje nádobu z jedné strany na druhou, věští to zdraví, štěstí a úspěch.

Lití olova či vosku

Je to skoro stejné jako na Štědrý den, ale tentokrát se lije olovo do tříkrálové svěcené vody. Podle výsledných tvarů se věští budoucnost. Například rovný kousek znamená klidný život, zvlněný tvar neklid a zmatky. Půlkruh skrývá zradu a rozchod, kolo předvídá štěstí. Srdce věští lásku a hvězda rok splněných přání.

Co se stane v tomhle roce

Vyberte si jednu svíčku, dejte ji na rovný povrch a na místo, kde není průvan, zapalte ji a sledujte její plamen. Plápolá-li ze strany na stranu, znamená to cestování a změny, ostré záření na vrcholu knotu značí štěstí a prosperitu, když se plamen kroučí, tak pozor na intriky a pomluvy. Plamen prskající znamená zklamání, a když plamen sám zhasne, bude se vám smůla lepit na paty.

Zdroje: cs.wikipedia.org, Český lidový a církevní rok (Alena Vondrušková), vanocnisen.cz, milujivanoce.cz

Gabriela Kunčická, vedoucí útvaru sociální a přímé péče

Letem světem Havířovem

Opět jsme měli tu čest, že nás navštívila paní Hana Dvořáková, kronikářka města Havířova s programem Letem světem Havířovem.

Svým poutavým vyprávěním doplněným o fotografie nás seznámila s tím, co se v Havířově událo během loňského roku. Upozornila nás také na několik zajímavostí a míst, kam je možné se v Havířově podívat. Již teď jsme se domlouvali na další setkání a velmi se na něj těšíme.

Zpracovala: Gabriela Kunčická, vedoucí útvaru sociální a přímé péče

Vážení uživatelé a rodinní příslušníci našich uživatelů,

možná jste zaznamenali, že Ministerstvo práce a sociálních věcí novelizovalo vyhlášku č. 505/2006 Sbírky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Novela nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

Cílem novely je v návaznosti na naplnění predikce (odhadu, předvídání) vývoje míry inflace a v důsledku toho i zvýšení nákladů na sociální služby z důvodů inflace provést zvýšení současné maximální denní částky úhrady za stravu a ubytování u služeb sociální péče, tedy i v domově se zvláštním režimem.

Od 1. 2. 2023 dochází k navýšení cen za ubytování a stravu v našem středisku takto:

a) pokoj s lodžii, vlastním sociálním zařízením a kuchyňským koutem:

	Ubytování Kč/den	Ubytování Kč/měsíc	Strava Kč/den	Strava Kč/měsíc	Celkem Kč/měsíc
Jednolůžkový pokoj	280,- Kč	8.517,- Kč	235,- Kč	7.149,- Kč	15.666,- Kč
Dvoulůžkový pokoj	270,- Kč	8.213,- Kč	235,- Kč	7.149,- Kč	15.362,- Kč

b) pokoj bez ložie, s vlastním sociálním zařízením a kuchyňským koutem:

	Ubytování Kč/den	Ubytování Kč/měsíc	Strava Kč/den	Strava Kč/měsíc	Celkem Kč/měsíc
Jednolůžkový pokoj	270,- Kč	8.213,- Kč	235,- Kč	7.149,- Kč	15.362,- Kč

Sociální pracovníci vás kontaktují a informují o změnách výše úhrad, vyhotovují dodatky ke smlouvám.

Dne 12. ledna 2023 se od 15. hodiny konala v jídelně beseda ředitele domova MUDr. Dlábka s vámi, rodinnými příslušníky a uživateli, kde pan ředitel o plánovaných změnách informoval.

ZNAMENÍ ZVĚROKRUHU

ZNAMENÍ ZVĚROKRUHU

Každé znamení je symbolizováno zvířetem (Ryba, Rak, Štír ...) nebo mytickou postavou (Kozoroh, Střelec, Vodnář ...), které vyjadřuje povahu tohoto znamení. Vaše znamení ukazuje, ve kterém souhvězdí se nacházelo Slunce ve chvíli Vašeho zrození. Proto se také někdy říká "*sluneční znamení*".

Existuje dvanáct souhvězdí rozmístěných v pásu, který obklopuje naši Zemi. Tomuto pásu říkáme **zvěrokruh**. Slunce se v průběhu celého roku pomalu posouvá po obloze a setrvá přibližně jeden měsíc v každém tomto souhvězdí (našem znamení zvěrokruhu).

Dnes vám představím znamení, které je spojeno s koncem starého a začátkem nového roku. Představuji vám:

Kozoroh

22. prosinec až 20. leden

Planeta: *Saturn*

Živel: *Země*

Stručná charakteristika znamení Kozoroh

- Kozoroh je horský kamzík, který umí lézt po společenském žebříčku stejně obratně jako jeho čtyřnohý vzor po horách.

- Bude dávat velký pozor, kam šlápne, protože každý chybný krok může skončit velmi bolestivým pádem.
- Kozoroh ví, že základem úspěchu je sebekázeň. Respektuje autority a ctí tradice. Jedině tak může v náročných podmínkách přežít a vyšplhat se až na vrchol.
- Živlem Kozoroha je Země. Tito lidé dokáží obvykle dobře rozlišovat, co jim pomáhá v dosahování vytyčených cílů. Ví, že příležitost nemusí na jeho dveře klepat dvakrát.
- Kozorohové jsou nezávislí a umí si poradit i v náročných podmínkách.

- Kozorohové ví, že dodržování sebekázně, úcty a povinností je základem smysluplného života.
- Životní sny Kozorohů jsou realistické.

- Muži ve znamení Kozoroha nedávají své potřeby příliš najevo. Připravte se také na ironické vtípky, kterými okoření už Vaši první společnou vycházku.
- Ženy ve znamení Kozoroha mají společenský šarm a přirozený inteligentní vzhled. Cílem při výběru partnera jsou jednoduše schopnost hmotného zabezpečení a dostatečná autorita.
- Falešné lichotky Kozoroh velmi rychle odhalí.

Tak co, Kozorohové, poznali jste se v něčem?

Zpracovala: Gabriela Kunčická, vedoucí útvaru sociální a přímé péče

Zdroj: [Znamení zvěrokruhu - Stručná charakteristika všech znamení \(etarot.cz\)](http://etarot.cz)

„VÍTE, ŽE...?“

Další mimořádná valorizace důchodů zřejmě proběhne v červnu

Na začátku příštího léta pravděpodobně proběhne další mimořádná valorizace všech důchodů. Upozornila na to Národní rozpočtová rada, podle které půjde o dodatečné výdaje ve výši 20 miliard korun. Ministr financí Zbyněk Stanjura zároveň prozradil, že o případných změnách parametrů valorizace se ještě bude diskutovat.

Důchodci mohou v příštím roce očekávat další mimořádnou valorizaci. Podle odhadů Národní rozpočtové rady (NRR) dojde brzy opět k překonání hranice 5 % u součtu meziměsíční inflace. A zákon stanovuje, že po pěti měsících od tohoto okamžiku dojde ke zvýšení procentní výměry důchodů právě o tuto míru inflace. To by vycházelo na červen 2023.

„Na základě očekávaného vývoje inflace lze odhadovat, že k překročení pětiprocentní hranice nárůstu spotřebitelských cen (od data relevantního pro stanovení výše řádné valorizace) dojde v lednu 2023, což bude znamenat spuštění mimořádné valorizace dávek důchodového pojištění v červnu. To si vyžádá dodatečné výdaje okolo 20 miliard Kč, které nejsou v aktuálním rozpočtu předpokládány,“ uvedla Národní rozpočtová rada v aktuálním stanovisku k hospodaření státu.

Inflace bude ještě vyšší

Aktuální součet meziměsíční inflace se počítá od června 2022 a činí 2,3 %. V listopadu ceny narostly o 1,2 %, o měsíc dříve klesly o 1,4 %, což bylo zejména v důsledku započítání úsporného energetického tarifu. Ukazují to čísla Českého statistického úřadu.

Ekonomové nyní očekávají, že v dalších měsících inflace poroste. Například Lukáš Kovanda, hlavní ekonom Trinity Bank a člen Národní ekonomické rady vlády (NERV), očekává růst inflace až k úrovni 20 %. „V lednu je třeba počítat s návratem inflace až k úrovni osmnácti procent, neboť odezní efekt úsporného tarifu, přičemž ceny energií se zvýší k úrovni stropu, jež bude právě od ledna platit. ČNB ale zatím na inflační vývoj nebude reagovat zvýšením základní úrokové sazby,“ konstatoval Kovanda s tím, že v druhé polovině roku 2023 by mohla inflace klesnout pod 7 %.

Očekávaná červnová mimořádná valorizace by byla už třetí v řadě. Při započítání také dvou řádných valorizací by tak od začátku roku 2022, tedy během 18 měsíců, došlo už celkem k pěti valorizacím. A tento rychlý růst důchodů momentálně výrazně zatěžuje důchodový systém. Jen letošní valorizace vyjdou celkem na 57 miliard korun. Už nyní je přitom důchodový systém ve ztrátě, jak ukazují průběžné informace ministerstva financí.

Není proto překvapením, že v kontextu těchto čísel se zřejmě v dohledné době rozběhnou diskuse o tom, zda se parametry řádných či mimořádných valorizací změní. Ministr financí Zbyněk Stanjura již

naznačil, že systém valorizací se bude analyzovat, aby se zjistilo, zda splnil očekávání.

„Poprvé jsme v praxi po letech vyzkoušeli institut mimořádných valorizací. Teď je čas to zanalyzovat, jestli ten institut splnil to, co od něho zákonodárci v té době očekávali,“ uvedl Stanjura v rozhovoru pro deník E15 s tím, že případná změna by byla součástí většího balíčku důchodových změn, v němž se bude řešit například důchodový věk.

„Určitě je k debatě věk odchodu do důchodu. Určitě je k debatě systém valorizací, taktéž výše penzí při předčasném odchodu do důchodu. A také několik dalších parametrů, to znamená například, zda se má fixovat, nebo nefixovat poměr průměrného důchodu k průměrné mzdě,“ prozradil ministr ve zmíněném rozhovoru.

Motivací ke změně mimořádných valorizací bude pravděpodobně také skutečnost, že tyto valorizace zvyšují pouze zásluhovou část a nedostatečně tak pomáhají lidem s nižšími důchody. Na to upozornila také analytická zpráva skupiny NERV. „Paradoxem současné podoby valorizace je to, že i procentuálně pomáhá více vysokopříjmovým důchodcům. Například důchody ve výši 40 tisíc Kč jsou v září 2022 valorizovány o 4,7 % a důchody ve výši 10 000 Kč jen o 3,2 %,“ uvedl NERV.

A ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka již dříve také potvrdil, že se na určitých změnách valorizace pracuje. „Musíme umět do budoucna reagovat na situace, kdy lidé mají nižší důchody. Je tam

možných několik variant, jak k tomu přistoupit. Je možné zvýšit základní výměru důchodu, můžeme se bavit, jak základní výměru valorizovat v průběhu roku. To jsou konkrétní scénáře, ale já nechci předjímat. Platí, že situaci vnímáme, sledujeme a pracujeme na tom, abychom našli dobré a efektivní řešení,“ konstatoval ministr Jurečka.

V lednu mohou důchodci očekávat řádnou valorizaci, která zvyšuje základní i procentní výměru důchodu, a součástí této valorizace bude i doplatek. Česká správa sociálního zabezpečení již zveřejnila detaily, jak bude valorizace probíhat. Detailně jsme o tom psali v tomto článku.

Zdroj: ceskeduchody.cz

Zpracovala: Andrea Bartošová, sociální pracovnice

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

Pepa říká v hospodě: „Chlapi, ta moje stará se pořád dívá do okna.

Když prší, když mrzne, nebo když sněží, zkrátka pořád.“

„No a co budeš dělat?“

Pepa na to: „Asi ji pustím domů!“

Stopuje chlápek o půlnoci na krajnici. Je bouřka, déšť, takže auta nejezdí ... Najednou vidí v dálce světla auta, jak se blíží k němu - strašidelně pomaloučku. Je mu to divný, ale přece jen, auto je auto, takže když u něj zastaví, tak si naskočí ... Chce řidiči poděkovat, ale najednou vidí, že za volantem nikdo nesedí! Strašně se vyděsí, ale než stačí nějak zareagovat, auto se dá zase pomaloučku do pohybu.

Chlápek sedí jak zařezanej, vyděšenej k smrti a nemůže se strachy pohnout. Pak se vzpamatuje, otevře dveře, vyskočí a zdrhá pryč. Pořád se ohlíží, bojí se, že auto zrychlí a přejede ho, takže se zastaví až v nejbližší vesnici. Tam najde hospodu (kupodivu ještě otevřenou), zapadne dovnitř, objedná si dvojitou tequilu a všem tu historku vypráví. Všichni jsou z toho odvařený a litujou ho a obdivují. Asi za půl hodiny se otevrou dveře, vejdou dva zmoklí chlapi, poručej si grog a rozhlížejí se kolem. A v tom jeden povídá druhýmu: „Hele, že je to ten chlap, co si naskočil, když jsme tlačili?“

Cestovatelé se prodírají africkým pralesem. Z dálky slyší dunění bubnů. Když dospějí k vesnici, vidí černého muže, jak zuřivě bije do bubnu.

"Co se děje?" ptá se vedoucí výpravy.

"Není voda," odvětí bubeník.

"Přivoláváte tedy déšť?"

"Ne, instalátéra ze sousední vesnice, aby přišel opravit vodovod."

Počasí je vůl !!!

Učitelka potká svého bývalého žáka a ptá se: „Copak děláš, Petře?”

„Meteorologa.”

„To mě udivuje, vždyť ty jsi vždycky býval takový pravdomluvný chlapec...”

Připravujeme pro vás:

ÚNOR 2023

3. únor

**Canisterapie na červeném
patře**

od 09.30 hodin na patře

7. únor

**Bohoslužba římskokatolické
církve**

od 09.00 hodin v modlitebně

10. únor

**Canisterapie na modrém
patře**

od 09.30 hodin na patře

14. únor

**Svátek svatého Valentýna
s hudebním doprovodem pana
Brunka**

od 10.00 hodin v jídelně

15. únor

Vzpomínkové setkání

od 14.00 hodin v modlitebně

17. únor

**Canisterapie na zeleném
patře**

od 09.30 hodin na patře

**Bohoslužba evangelické
církve**

od 09.30 hodin v modlitebně

Uživatelé mají rovněž možnost využít z naší nabídky:

► denně PALOUČEK – fototerapeutická a relaxační místnost

- informace podají aktivizační pracovníce

► každý všední den rehabilitace

- informace podají fyzioterapeutky

► 3x měsíčně canisterapie a felinoterapie

- informace podají aktivizační pracovníce

Domov seniorů Havířov, příspěvková organizace středisko HELIOS

Ordinační hodiny praktického lékaře:

MUDr. Mostýnová Šárka

Středa od 11.00 hodin

V případě zájmu jsou možné osobní konzultace s lékařem, a to po předchozí telefonické domluvě se zdravotní sestrou.

Provozní hodiny depozitní pokladny:

Pondělí 08.00 – 10.00 hodin

Úterý zavřeno – práce v terénu

Středa 08.00 – 11.00 hodin
13.00 – 16.00 hodin

úřední den pro kontakt s veřejností, depozitní pokladna

Čtvrtek 08.00 – 10.00 hodin

Pátek zavřeno

Přestávka na oběd 12.00 – 12.30 hodin

Kukátko měsíčník informací ze života našeho domova.

Adresa redakce: Jaroslava Seiferta 1530/14, 736 01 Havířov – Město

Telefonický kontakt: vrátnice - ústředna +420 596 810 061

Redakční tým: tvoří kolektiv pracovníků útvaru sociální a přímé péče střediska Helios

Editace textů: vedoucí útvaru sociální a přímé péče